

РЕШЕНИЕ

№ 1130

гр. София, 04.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 8-МИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на дванадесети октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Иванка Ангелова

Членове: Красимир Машев
Златина Рубиева

при участието на секретаря Диана В. Аначкова
като разгледа докладваното от Иванка Ангелова Въззивно гражданско дело
№ 20211000500569 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и следващите от ГПК.

С Решение № 8849 от 27.12.2019г., постановено по гр.д. № 10868/ 2010г., I-3 състав на Софийски градски съд, ответното застрахователно дру- жество „Дженерали Застраховане“ АД е осъдено да заплати на основание чл. 407, ал.1 ТЗ (отм.) на Д.Д. Ч. сумата от 50 000 лв., представляваща обезщетение за причинени неимуществени вреди от смъртта на баща й , настъпила вследствие на ПТП от 01.10.2005г., като е от- хвърлен искът за сумата от 575 865.00 лв., разлика до левовата равностой- ност на пълния предявен размер от 320 000 евро., както и искът за сумата от 200 000 евро – имуществени вреди от настъпила смърт на баща й. С реше- нието „Дженерали Застраховане“ АД е осъдено да заплати в полза на СГС д.т. в размер на 2 000 лв. Ищцата е осъдена да заплати на ответното дру- жество разноси в размер на 433.33лв. Решението е постановено при участието на „Булукрайн-ММ“ООД като трето лице помагач на страната на ответника. С Определение № 8960 от 12.06.2020г. е оставена без уважение молба вх.№ 6307/20.01.2020г. да бъде допълнено обявеното по делото реше ние с произнасяне на претенция за законна лихва върху присъденото обез- щетение от датата на завеждане на исковата молба.

Решението в отхвърлителните части е обжалвано от ищцата, с по- подробно изложени съображения в обстоятелствената част на жалбата. Об- жалвано е и определението от 12.06.20г.

Ответното дружество депозира отговори, с които оспорва подадените жалби.

Преценявайки основателността на основната въззивна жалба съобразно изложените оплаквания, съдът намира следното:

Жалбата е допустима – подадена е в срок и е срещу подлежащ на въззивно обжалване по силата на чл.258 от ГПК съдебен акт.

Предявените обективно съединени иски са с правно основание чл. 407, ал.1 ТЗ (отм.) – претендират се обезщетения за неимуществени и имуществени вреди от настъпило на 01.10.2005г. ПТП, при което е починал бащата на ищцата, пряко от застрахователя по риска „Гражданска отговорност“ на виновния за инцидента водач.

За да постанови обжалвания акт, първоинстанционният съд след анализ на събраните по делото доказателства е приел за установени предпоставките за ангажиране отговорността на застрахователя – противоправно поведение на делинквента, както и че управляваното от последния моторно превозно средство е с покрито от ответника застраховка по риска „Гражданска отговорност“. По отношение размера на претендираното обезщетение за неимуществени вреди, след съобразяване с влязла в сила присъда № 43 от 11.10.2010г. по внохд № 410/2010г. на САС, с която на ищцата и още двама наследника са присъдени обезщетения от по 50 000лв., а за разликата исковите са отхвърлени, е приел, че застрахователят следва да отговори за същия като делинквента обем на вредите. По иска за обезщетяване на имуществените вреди съставът на СГС е приел неустановяване на причинно-следствената връзка между смъртта на бащата и твърдяната пропусната полза от ищцата.

В рамките на правомощията си по чл.269 от ГПК въззивният съд намира следното:

Предмет на въззивното производство са основателността на прекия иск за обезщетяване на претендираните имуществени вреди и размерът на обезщетението за неимуществени вреди в отхвърлената част. Решението, в частта на присъденото обезщетение от 50 000 лв. за неимуществени вреди, не е обжалвано и е влязло в сила.

Категорично установени по делото са елементите от фактическия състав на чл.407, ал.1 от ТЗ /отм./, а именно: наличие на увреждане от управляващо застраховано при ответното дружество моторно превозно средство, противоправното поведение и вината на който, както и причинно-следствената връзка между деянието и причинените на ищцата увреждания, изразяващи се в претърпени неимуществени вреди от смъртта на починалия родител, са надлежно установени. Ищцата, в качеството на дете на починалия, е активно легитимирана по така предявения иск, тъй като е сред кръга от лица, посочен в ППВС № 4 от 1961г., раздел III, т.2. В подкрепа на този извод е и фактът, че за част от претендираното обезщетение за неимуществени вреди, обжалваното решение е влязло в сила.

Жалбата на ищцовата страна срещу отхвърлителната част на решението по иска за обезщетяване на имуществените вреди е неоснователна по следните съображения: При надлежно установяване на факта на влязлата в сила присъда по гражданския иск на ищцата срещу делинквента в наказателното производство, уважен за сумата от 50 000 лв. и отхвърлен до пълно предявения размер, от една страна, а от друга – липса на данни за

плащане по същия, напълно споделя извода на състава на СГС, че прекият иск по чл. 407, ал. 1 ТЗ /отм./ е основателен и доказан в приетия по деликтния иск размер. Както се знае, прякото право срещу застрахователя не може да се поро- ди, ако увреденият няма право на обезщетение от деликт. Съгласно мотиви- те в ТР № 2 от 2012г. на ВКС по т.д. №1/2010г., ОСТК, „Това определя как- то вторичния му спрямо деликтното право характер, чието особено проявление е при определяне на размера му – застрахователят никога не може да дължи повече от дължимото от прекия причинител на непозволеното увреж- дане, така и наличието на процесуалната възможност в производството по предявения пряк иск, основан на чл. 407, ал. 1 ТЗ/отм./, застрахователят да въ- вежда всички възражения, свързани и с деликтната отговорност на застрахо- вания делинквент.“ Съставът на СГС не се е позовал изрично на цитирано- то тълкувателно решение, но по същество е стигнал до същия извод, който следва да бъде споделен изцяло.

По жалбата на ищцата срещу решението в частта, с която е отхвърлен искът за обезщетяване на претърпените имуществени вреди от загубата на бащата, намира следното: Твърдението на ищцата, че е пропуснала матери- ална подкрепа от баща си, който в трудоспособна възраст полагал обществе- нополезен труд, разчитала на помощ при следване, продължаване на обуче- ние, което не сторила. Съставът на СГС е приел, че само на основа на твър- денията в исковата молба за очаквано посрещане на разходи по повод обу- чение, които не са възникнали, тъй като ищцата не е продължила обуче- нието си, претенцията е неоснователна, като неотговаряща на изискванията за настъпила имуществена вреда в нейния патримониум под формата на загуба или пропусната полза. Във въззивната жалба липсва довод за необос- нованост на тези решаващи изводи, поради което въззивният състав не дъл- жи самостоятелно обсъждане, поради което препраща към мотивите на об- жалвания акт, който в разглежданата част следва да се потвърди. При липса на твърдение, че бидейки на 19 години към момента на застрахователното събитие ищцата е продължавала обучението си, съдът не е дължал и даване на указания и разпределяне на доказателствена тежест.

Във въззивната жалба липсва оплакване срещу приетата от състава на СГС нищожност на цесията, въз основа на което са отречени материални права на третото лице помагач, поради което въззивният съд не дължи об- съждане на това правоотношение.

Жалбата срещу Определение № 8960 от 12.06.2020г., с което е оставе- на без уважение молба вх.№ 6307/20.01.2020г. за допълване на решението с произнасяне за претенция за законна лихва върху присъденото обезщетение от датата на завеждане на исковата молба, е основателна по следните съоб- ражения: За да постанови обжалвания акт, съставът на СГС е приел, че до приключване на устните съдебни заседания не е надлежно сезиран с искане за присъждане на законна лихва, считано от предявяване на иска. Настоя- щият въззивен състав не споделя практиката, приемаща, че с приключване на съдебното дирене пред първа инстанция се преклудира правото на ищеца да иска присъждане на законни лихви **след** подаване на иска. Съгласно раз- поредбата на чл. 214, ал. 2 ГПК не се смята за увеличение на иска прибавя нето на изтекли лихви след неговото предявяване. Заплащането на законна

лихва след подаване на исковата молба е законна последица от уважаването на осъдителния иск, с който е предявено парично притезание, какъвто е на- стоящият случай. Ето защо, настоящият състав споделя разбирането, че до края на устните състезания пред въззивната инстанция е допустимо заявя- ването на процесуално искане за присъждане на тази акцесорна претенция. Следователно, правото на ищцовата страна не е преклудирано със заявява- нето му след постановяване на първоинстанционното решение. Възражение- то на ответното застрахователно дружество в отговора на частната жалба за погасяване по давност на част от вземането е неоснователно по аргумент от разпоредбата на чл. 115 б. "ж" ЗЗД, съгласно която давност не тече, докато трае съдебният процес относно вземането. Поради несъгласие с изводите на състава на СГС, обжалваният акт следва да се отмени, като се постанови нов, с който се присъди законна лихва върху вземането от 50 000 лв., начи- ная от 29.09.2010г. до окончателното му изплащане.

При този изход, за въззивното производство ищцата следва да бъде осъдена да заплати на ответното дружество разноски в размер на 450 лв. за юрисконсултско възнаграждение, съобразно неоспорения списък за разнос- ки.

Водим от горното, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Определение № 8960 от 12.06.2020г., с което е оставена без уважение молба вх.№ 6307/20.01.2020г. за допълване на решението с произнасяне за претенция за законна лихва върху присъденото обезщетение от датата на завеждане на исковата молба, вместо което постанови:

ДОПЪЛВА постановеното по гр.д. № 10868/ 2010г., I-3 състав на Со- фийски градски съд, Решение № 8849 от 27.12.2019г., както следва:

ОСЪЖДА „Дженерали Застраховане“ АД, ЕИК: 030269049, със се- далище и адрес на управление: гр. София, бул. „Княз Ал. Дондуков“ № 68, да заплати законна лихва върху, присъденото обезщетение за неимушест- вени вреди в размер на 50 000 лв., начиная от предявяване на исковата мол- ба на 29.09.2010г., до окончателното ѝ изплащане.

ПОТВЪРЖДАВА решението в останалите обжалвани части.

ОСЪЖДА Д.Д. Ч. да заплати на „Дженерали Застраховане“ АД, ЕИК: 030269049, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК, юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство в размер на 450 лв.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред ВКС в едномесечен срок от връчване на преписи на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____